

MOBILISTI

LEHTI VANHOJEN AJONEUVOJEN HARRASTAJILLE

N:o 4/2003

Irtonumero 7 €

Virgil Exnerin Tulinuolet

Dual-Ghia 1957

IFA DKW F9 1951

BSA Golden Flash

Walter Millerin autoesitefirma Miljoonia esitteitä

Haluaisitko oman autosi alkuperäisesitteen, mutta et onnistu löytämään mistään? Olisiko hauskaa hankkia isän omistaman Grahamin tai Opelin myyntiesite? Tämänluonteisiin ongelmiin voi löytyä lääke USA:n Syracusesa, New Yorkin osavaltiossa toimivalta alan erikoisyrikseltä nimeltä Walter Miller Automotive Literature.

teksti, kuvat: J.P.

Yksistään Millerin arkistokaappien määrä tekee vierailijasta melkein sanattoman. Esitteiden arvioitu määrä saa köhistelemään kitarisoissa, sillä myhäilevät työntekijät mainitsevat alati vaihtuvassa varannossa piilekelevän jopa kaksi miljoonaa autoesitettä, korjaamobulletiinia ja muuta erikoisempaa vihkosta, joihin sisältyy mm. amerikkalaiskoteihin 50-luvulla jaettuja jännittäviä piirimyyjämainoksia! Mitäs siihen sanotte!

Esitteitä pystyy vaivatta tilaamaan Suomeen, sillä Miller käy valtapuolisesti kauppaa internetin välityksellä (kts. oheinen kotisivu). Tällöin edellytetään kuitenkin luottokorttia. Avustajamme Kimmo Koistinen kertoo nettitalausten sujuvan vaivattomasti.

Vailla viisikymppinen Walter Miller on kerännyt autoesitteitä lähes 35 vuoden ajan. Teinikäisenä hän hankki taskurahaa myymällä automainoksia paikallisissa autonäyttelyissä. Kasvetuaan "isoksi", Miller suunnitelti yliopistotutkintojen jälkeen siirtyvänsä General Motorsille ja kipeävänsä sikariportaaseen. Tutkinnot toteutuivat, mutta autojätin leipäpuun sijaan hän ostikin vuonna 1978 viidellä sa-

Walter Miller aloitti keräilemisen poikasena postimerkeistä, kolikoista, simpukanuorista ja baseball-korteista. Keräilystä muovautui yllättäen päätyö ja vähitellen Miller ohitti mainetta nittäneen Nat Adelsteinin Yhdysvaltain sekä todennäköisesti koko maailman suurimpana autoesitekauppiana.

dalla taalalla ensimmäisen autoesitekokoelmansa. Samalla mies joutui investoimaan ensimmäiseen arkistokaappiin.

Kyseessä ei ollut ihan mikä tahansa kenkälaatikollinen, sil-

lä Millerin kolme ensiksi hankittua kokoelmaa muodostivat perustan yrityksen laajentumiselle. Ensimmäinen ostos käsitti kaksi pakettiautollista automotoiluun liittyneitä esitteitä kaikkialta maailmasta, joita Fordin toimihenkilö, muuan McCullough, tilaili 1930-luvun alusta aina 60-luvulle.

Sen koommin paperivyöryä ei enää pidätellyt mikään. Esikuvana ja innoituksen lähteenä Millerille toimi USA:n 70-luvun huomattavin autoesitekauppias, Nat Adelstein. Nykyisin Miller on kohonnut maailman johtavaksi yhtiöksi alallaan, ja arkistokaappien määrä on kohonnut useisiin satoihin. Myynnillisen selkärangan muodostavat autoesitteet ja merkikokoiset käyttöohjekirjat. Toiminnan alkuvaiheissa Millerin yhtiö teki lähes kaiken kaupankäyntinsä kokoon-tumisajojen rompetoreilla. Nykyisin sähköpostibusiness on kaikki kaikessa, joten Millerin firma näkyy kentällä vain kahdessa Jenkkilän automobiilien ja osien suurtapahtumassa, Hersheyssä ja Carlislessa.

Arkistomyymälässä lämmin vastaanotto

Yhtiön toimiston ovensuussa vierailija kohtaa hilpeän uhkaavan varoitustaulun: "Sinuahan varoitettiin olemasta tekemisissä vanhojen autojen kanssa!" Toimistossa vieraat otetaan vastaan lämpimästi, sillä avulias henkilökunta aina valmis opastamaan. Yksin ei loputtomien arkistokaappien keskellä tarvitse haahuilla.

Henkilökuntaa yrityksessä riittää toista kymmentä. Tehtäviin sisältyvät arkistojen yleinen järjestely ja sisälle virtaavan esitemateriaalin seulominen. Lisäksi henkilöstö vastaa puhelimeen, faxeihin ja sähköposteihin, sekä pakkaa postitettavan materiaalin.

Kaikki esitteet on arkistoitu perinteisiin, kolmella vetolaatikolla toteutettuihin arkistokaappeihin, joiden riippukansiot onneksi sijaitsevat hyvin loogisessa järjestyksessä. Koska allekirjoittaneella oli kerran 1957 Cadillac Fleetwood 60 Special, tähystimme 50-luvun Caddy-vetolaatikoihin. Yllättävintä lienee

se, että eri paksuisten myyntiesitteiden ja käyttöohjekirjojen lisäksi Milleriltä saattaa löytää omaan mieliautoon liittyviä huoltolehtiä, verhoiluvärikarttoja, sekä piirimyyjien sisäiseen käyttöön tarkoitettuja vertailuja ja kilpailijoihin. Näiden kohdalla täytyy tietenkin muistaa vaihteleva saatavuus. Paikan päällä vierailija hyötyy joka tapauksessa eniten, koska massaa se-laamalla voi iskeä silmänsä yllättäviin yksittäisaarteisiin.

Ei ole syytä unohtaa merkikirjon kattavan kaikki mantereet ja että hädässä olevan kannattaa tiedustella jopa 1890-luvun autoesitteitä. Todettakoon Walter Millerin henkilökohtaisessa kokoelmassa lymyvän 1922 Cadillacin.

Rekvisiittaa

Esitteiden ja vastaavien lisäksi arkistotilat täyttyvät lattiasta kattoon vanhoilla autojulisteil-la, leikkiautoilla, peltimainoksilla, pienoismalleilla, autoilutamineilla, lisävarusteilla, harvinaisilla autoalan kirjeillä ja nimikirjoituksilla, viireillä... kaikella aiheeseen liittyvällä. On helppo huomata Walter Millerin olevan persoonana todellinen autoke-räilyalan kuningas. Hän on kuitenkin siitä harvinainen tapaus, ettei väheksy edes autotuhkakuppi, vaikka pikku tuhkakuppi koettaisikin vaatimattomuuttaan kyyristyä arkistokaappin taakse. Rahallinen arvo ei hänelle ratkaise, vaan perustana on tunneälyinen kiintymys kaikkeen autoiluun liittyvään. Auton yli satavuotiseen historiaan liittyvät esineet eivät ole myytävänä.

Japsiautoharrastajia kiinnostanee tietää, että kaikista merkeistä innostunutta Walter Milleriä viehättävät yhdeltä osin toisen maailmansodan jälkeiset japanilaiset autot. Saattaa hyvinkin olla, että miehen henkilökohtaiset esitekokoelmat sisältävät enemmän japsimateriaalia kuin enenkään muun yksittäisen tahon.

Tilaaminen sujuu ongelmitta

Kun huomasimme erään tiedustelukirjeen saapuneen Ukrainan

Kiovasta, kysyimme, kuinka erikoisilta alueilta tiedusteluita saapuu. Henkilökunta mainitsi ostajia ilmaantuvan eksoottisemmistakin maailmankolkista, mukaan lukien Afrikan ja Aasian maat, niin postitse kuin netin välityksellä. Erinomainen todiste siitä, kuinka internet yhdistää toisilleen kaukaiset kolkat.

Käyntihetkellä varastossa ei ollut ainuttakaan suomenkielistä esitettä — niitäkin Millerille joskus yksittäisesti on ostoterien seassa eksynyt — mutta Pohjoismaihin asti sentään ylettiin pikahaulakin, tanskankielisen Ford-brosyyrin muodossa. Vaikka englannin kieli luonnollisestikin hallitsee, ovat yleisimmät muutkin pääkielet edustettuina. Silmiimme osui sattumoisin arkistokaapin kyljessä Simca-puskuritarra.

Tilaaminen netin kautta on vaivatonta. Jos kuitenkin on Jenkkilässä käymässä, kannattaa vierailla talossa. Syracusen kaupunki on pinta-alaltaan mit-tava. Siksi omalla autolla arkisto-myymlään ja Brooklawnin alueelle löytää ehkä parhaiten ajo-ohjeen kera: ajetaan New York State Thruway'ta (Route 90) ja poistutaan rampista (Exit 35) jättämiseen liikenneympyrään (Carrier Circle). Ympyrästä edetään Thompson Road Northin suuntaan ja edelleen n. 400 metriä liikennevaloihin. Sitten näkyykin vasemmalla Brooklawn Parkway. Muista suunnista saapuvan voi tiedustella Brooklawnin golfkenttää, jonka naapurissa firma sijaitsee.

Erillinen museo

Miller omistaa Syracusen keskustassa, New Yorkin osavaltion pohjoisosassa, erillisessä paikassa myös hienon, autoai-heisen Walter Miller's Museum of Automobile History -museon, joka oli vierailumme aikaan, joulun alla 2002 kunnostustöiden takia suljettuna. Sen vuoksi aukiolo kannattaa varmistaa netin kautta. Museon yli 10.000 esineen tarkoituksena on välittää vierailijalle elävällä tavalla autoilun historiaa kronologisesti eri vuosikymmeniltä, huumoria unohtamatta.

Museon hulvattomista erikoisuksista ei voi olla mainitsematta Car-B-Cue -nimistä hot dogien grillauskojetta (vrt. Bar-B-Q), joka liitettiin kätevästi auton tupakansytyntiinliitäntään tai Thermadoria, hyttävän nau-

Arkistokaapit aukenevat; miehet, jotka jäivät esitevyöryn alla henkiin, kertovat silmät loistaen, sillä Millerin jatkuvasti vaihtuva varanto käsittää hurjat pari miljoonaa autoesitettä ja käyttöohjekirjaa! Mainiot puskuritarrat arkistokaappien kyljessä viestivät: "I'd Rather Be Driving My Rambler", "Nixon's The One" tai "All Parts Falling Off This Car Are Of The Finest English Workmanship"...

rettavan hilpeää ilmastointilaitetta, joka asennettiin roikkumaan auton sivuikkunaan! KLB kyseli joskus sellaisen toimintaperiaatetta. Härveli toimi siten, että virtaava ulkoilma puhalteli jäällä täytetyn Thermador-laatikon läpi, jolloin matkustamoon virtasi viileää ilmaa.

Kaikkea mainiota se jenkki keksikin, jo viime vuosituhanella. ●

Rakennuksen pihamaan katseenvangitsijoina toimivat kahden '56 Chevroletin keulaosasta yhteen hitsattu kokonaisuus ja vuoden 1933 Hollywood-leffasta juontuva yksitasolentokone. Yrityksen logoa kantaa 1938 Chevrolet Delivery.

Walter Miller Automotive Literature

Nettiosoite: www.autolit.com

Käyntiosoite: 6710 Brooklawn Parkway, Syracuse, NY 13211, U.S.A.

Puh.: +1-315-432-8282

Fax: +1-315-432-8256